

Ὁ Ἄλῃς φωνάζει ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Οἱ περὶ αὐτὸν τρέχουν μετὰ κρότου, ἀλλ' ἐγὼ βυθισμένος πλέον εἰς ἀλλοκότους σκέψεις δὲν ἀκούω, ἀλλ' οὔτε βλέπω. Αἴφνης ἀντηχεῖ ἡ φωνὴ τοῦ Ἄλῃς: «*Ἄμ ἐγὼ τί σοῦκαμα ὁ καυμένος!*» Δὲν γνωρίζω τότε ποῖα μυστηριώδης δύναμις μὲ παρακινεῖ καὶ ἐπαναλαμβάνω φρίσσω: «*Ἄμ ἐγὼ τί σοῦκαμα ὁ καυμένος!*»

κ' ἦλθες κοντά μου κ' ἔκαττες;
νὰ κλέψης τὴν καρδιά μου;

Λέγετε τώρα τὰς κρίσεις σας οἱ θεαταί.

— Μὰ τί νὰ ποῦμε; Μπερδεύεται τόσο μὲ τὴν Φροσύνην τοῦ Ἀπόλλωνος, ποῦ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν ἀπέναντι τὰ δύο θεάματα γιὰ νὰ χωρίσωμεν τὰ μπερδευμένα.

Ἐνῶ τὸ πρόγραμμα ἔλεγεν ὅτι τὸ δράμα εἶναι διηρημένον εἰς πέντε πράξεις, εἶδομεν μόνον τέσσαρας.

Ἡ πρώτη εἶχε μπερδευθῇ μὲ τὴν δευτέραν χωρὶς νὰ τὸ καταλάβωμεν.

Παραλειφθεὶς διάλογος.

Ἡ πράτρα παρουσιάζει εἰς τὴν Ζεῖνὲ τὸ δαχτυλίδι τοῦ Μουχτάρ, τὸ ὁποῖον αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ εἶχε χαρίσει εἰς αὐτὸν ὡς ἀρραβῶνα, οὗτος δὲ τὸ εἶχε χαρίσει εἰς τὴν Φροσύνην.

Ἡ Ζεῖνὲ τὸ λαμβάνει, τὸ παρατηρεῖ τόσῃν ὥραν, τὸ φέρει, τὸ βγάζει, τὸ ξαναφορεῖ καὶ ἐπὶ τέλους ἀναφωνεῖ ὅτι *εἶνε ἰδικόν της*.

Πράτρα. Τόση ὥρα ἔκαμες νὰ γνωρίσης τὸ ἴδιόν σου πρᾶγμα; Τί κακὸ μὲ σένα! Ἡ Χανιφὲ τὸ γνώρισε ἀμέσως.

Ἡ Ζεῖνὲ ὅταν ἔλεγε τὸ *Σακίρμπε* καὶ τὸ *Σιῶπα* μᾶς

ἐφαίνετο ὅτι εἶχε τὸ στόμα της γεμάτο λουκούμια. Δουκουμέσσα Ζεῖνὲ, μὲ τὴ Χανιφὲ τῶβαλες. Αἱ;

Ἀληπασσαδίκη εὐφυΐα.

— Ἐλα Φροσύνη μαζί μου, τί θὰ πάθης;

Μεταξὺ δύο κριτικῶν:

— Μὰ ποῦ εἶνε ὁ Μουχτάρ ἐπὶ τέλους;

— Πρέπει νὰ ξέχασε πῶς ἔχει μέρος.

Παράδοξοι ἀντιθέσεις:

Ὁ Τσίντος ὅταν ἔλεγεν εἰς τὸν Ἀπόλλωνα τὸ θαύμασιον *Ἄχ μωρὲ καυμένα νειάτα*, ἦτο Ἄλῃς σωστός.

Ὁ Ἄλῃς ὅταν ἔλεγεν εἰς τὸν Ὀρφέα τὸ ἐξαίσιον: *μὰ ἐγὼ Φροσύνη μου τί σοῦκαμα*, ἦτο Πετρίδης σωστός.

— Τί ὠραία ἡ λίμνη!

— Πολλὴ ὠραία! Ὁ κ. Ἀντωνιάδης τὴν Φροσύνην τὴν ἐπνίξε περίφημα.

Σφίγξ.

ΦΑΛΗΡΟΝ.

Οἱ γάμοι τῆς Ἑλέτσας

ἐχρησίμευσαν ὡς ὠραία παρένθεσις εἰς τὸ μονότονον καταντῆσαν κείμενον τῶν ἄχρι τοῦδε παρασταθέντων μελοδραματίων. Ἡ μονοτονία, ἡ ἐπανάληψις, ἡ συνήθεια περιποιεῖ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν μουσικὴν τοῦ Λεβλὴ ἢ τοῦ Ὀφελπαχ ἀγαθότητα *Φαβορίτας* ἢ *Τροβατόρε*. Ἡ μουσικὴ τοῦ

κρίνετο διὰ τὸ ἀνάστημά του. Εἶχεν ὀφθαλμοὺς μέλανας ζωηροὺς, κόμην μέλαιναν, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ δὲν διεκρίνετο διὰ τὴν λευκοτήτά του, καθ' ὅσον ὁ θερμὸς ἥλιος τῶν Ἰνδιῶν εἶχεν ἀλλοιώσει τὸ χρῶμά του. Ὁ Ἀμεδαῖος ἔμεινεν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ χαρτοπαικτείου, ἐξήρχετο εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ χοροῦ καὶ πάλιν ἐπανήρχετο ἐκεῖ. Ἦτο ἀληθὲς δεικνύων.

Ὁ Λασκενὲς ἐντούτοις εἶχεν ἀρχίσει ἐκεῖ. Πέριξ εὐρείας τραπέζης ἐκάθηντο γέροντες καὶ νέοι, ὅσοι εἴτε βαρυνόμενοι νὰ περιποιῶνται τὰς κυρίας, εἴτε ἀπληγισμένοι ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ἤθελον εὐδοκίμησαι καὶ ριψάσπιδες ἐζήτουν νὰ ἔδωσι μήπως ἐπαληθεύσῃ τοῦλάχιστον δι' αὐτοὺς ἡ παροιμία. Κατὰ σιωπηρὰν σύμβασιν τὰ κατατιθέμενα ποσὰ ἦσαν μικρά. Γηραιὸς τις συμβολαιογράφος, χλωλὸς τὸν ἕτερον πόδα, ἔχων τὰ δικανικὰ του ὑπὸ μάλης ἀκόμην καὶ τὰ διοπτρα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, σοβαρὸς καὶ μισανθρώπου μᾶλλον ὄψιν δεικνύων, ἐκάθηντο εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀνακλίντρου καὶ ἔκαμνε χαρτιά. Ἐκατέρωθεν εἶχεν ὡς ἐπόπτας τὸν ἀνεψιόν του Αὐγουστον καὶ ἕτερόν τινα μεσήλικα, ἀνήκοντα εἰς τὴν λεγομένην ὕψη λὴν ἀριστοκρατίαν.

Ἡ ἐποπτεία καὶ διαρκὴς παρουσία ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὸν συμβολαιογράφον κ. Δουμενίλ ἦτο ἀναγκασιτάτη, καθ' ὅσον συνείθιζε νὰ κλέπτῃ πάντοτε εἰς τὰ χαρτιά, καθὼς ἔλεγον τοῦλάχιστον πολλοὶ ἰσχυριζόμενοι ὅτι

καὶ ἤδη ὑπὸ τοιαύτην ἐποπτείαν ἀκόμην ὑπέβλεπε κάτωθεν τῶν ὀφθαλμῶν του τοὺς περὶ αὐτὸν, προσέχων νὰ εὕρῃ αὐτοὺς ἀπροσέκτους, ὅπως τοὺς ἐξαπατήσῃ. Δὲν τὸ ἐθεώρει ἐγκλημα. Ἀντικρὺ ἐκάθηντο ἄλλοι περιμένοντες τὴν σειρὰν τῶν, ἐνῶ ὁ κ. Μαρινιάν, ὁ τοκιστὴς τῆς Σαίν-Μανδαὶ ἐξηπλωμένος ἡγεμονικῶς ἐπὶ τινος ἔδρας ἐφαίνετο ἐντελῶς ἀπαθὲς θεατῆς. Ἰσως κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὑπελθίγιζε πόσα εἶχε νὰ λάβῃ ἀπὸ τόκους καὶ πόσα ἀπὸ κεφάλικα.

(Ἀκολουθεῖ).

Κ. Ξένος.

Audran ήλθε νά ταραξή τὰ νεκρά ὕδατα τοῦ μουσικοῦ Φαλλήρου καὶ τὸ περίεργον ὅτι συνέπεσε μὲ τὴν ταραχὴν τῶν ὑδάτων καὶ τοῦ φυσικοῦ Φαλλήρου. Ἐάν μᾶς ἐπιτρέπεται ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς μελλονύμφου ν' ἀποσπάσωμεν μίαν παρομοίωσιν, θὰ ἐλέγομεν ὅτι οἱ Γάμοι τῆς Ἑλίτσας παρενόμισαν ὡς τερψικόιλιοι σαρακοστινὴ ἡμέρα κατόπιν παρατεταμένης κρεωφαγίας, ἥ ὡς δξύθυμος ἀστακὸς παρεντιθέμενος ἐν μέσῳ βλακῶδων ψητῶν τῆς κατσαρόλας.

**

Ἦτο σαρακοστινὸν τὸ μελοδραμάτιον αὐτὸ καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τοῦ σκανδάλου. Τὰ σκάνδαλα εἶναι τὰ σάνδαλα τῶν νηστεϊῶν. Αὐτὰ φοροῦνε αἱ εὐλογημέναι νηστεῖαι καὶ ἔρχονται καὶ σκανδαλίζουν τὸν κόσμον, ὡς αἱ καλλίκνημοι δεσποινίδες αἵτινες φέρουσαι ἐρυθρὰς ἢ κυανὰς περικνημίδας, ἀρχίζουν νὰ σκανδαλίζουν ὅθεν τελειώνει τὸ σῶμα τοῦ σκανδάλου.

Ἐπειδὴ ὅλοι οἱ Γάμοι τῆς Ἑλίτσας εἶναι περιδέραιον παρενοχλήσεων, μετεμφισμῶν, quiproquo καὶ διφορουμένων, ἡ Β. πράξις σκανδαλίζει τοὺς δοκησιέμνους καὶ ἀφοῦ ξεκαρδισθοὺν γελῶντες, μετὰ τοῦτο ξεχειλίζονται συρίζοντες, ὡς αἱ λησταὶ οἵτινες καὶ τὸ ἔργον τῶν δὲν παραμελοῦν καὶ τὰ θεοσκευτικά τῶν καθήκοντα ἐκτελοῦν.

Ἐξ ὅλων αὐτοῦ τοῦ σκανδάλου μᾶς ἔμεινε γλυκεῖα ἀνάμνησις δεσποίνης καθημένης πλησίον μου, καὶ ἐννοούσης πολὺ καλὰ τὰς γαλλικὰς λεπτότητας. Ἐπίτηδες τὴν ἔθεσα ὑπὸ τὴν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν τῶν βλεμμάτων μου, ἵνα παρακολουθῶ τὰς ἐκ τῶν διφορουμένων ἐντυπώσεις τῆς.

Εἰ περιττὰ ἦσαν αἱ προφυλάξεις μου! Ἐγέλασε γκαρσουλῶτατα καὶ μὰ τοὺς φαιδρούς τῆς γέλωτας δύναμαι νῦν νὰ στοιχηματίσω ὅτι ὁ ἔχων τὴν γυναῖκα αὐτὴν δύναται νὰ εἶναι ἥσυχος καὶ μακρὰν τῆς.

Φοβεσθε πάντοτε τὴν αὐστηρότητα ὡς Μεσσαλίαν καὶ πιστεύετε τὴν ἐλευθεριότητα ὡς Βιργινίαν.

**

Ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν Γάμων τῆς Ἑλίτσας, ὡς παρατεταμένη γεῦσις τοῦ τελευταίου γλυκύσματος, ὅπερ τρώγει τις ἐν δειπνῷ, μᾶς ἔμεινεν ἡ ὑπόκρισις τοῦ διακεκριμένου τεχνίτου μας κ. Brunette. Φαντασθῆτε ὅτι κατὰ τὴν πρῶτην ἐμφάνισίν του ἐδυσκολεύθημεν νὰ τὸν ἀναγνωρίσωμεν. Δὲν ξεύρομεν κατὰ πόσους δακτύλους ὑψηλότερος μᾶς ἐφάνη ἢ δὲ μασσαλιωτικὴ προφορά του, καὶ ἡ ἀπέρिटτος ναυτικὴ ἀπαγγελία του, οἱ μορφασμοὶ του καὶ αἱ κινήσεις του ἔδωκαν τόσῃ ζωὴν εἰς τὴν κωμῳδίαν, ὥστε μόνη ἡ ἐμφάνισίς του ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκίνει τὸν γέλωτα.

**

Ἀλλ' ἡ Germaine μᾶς τὰ χάλασε! Ἄ! μᾶς τὰ παραχάλασε ὡς σῶμα, μάλιστα! ἀλλ' ὡς φωνή. . . δὲν ὑπάρχει φωνὴ εἰς αὐτήν. ὑπάρχει μισοῦρμα, ξεφωνητιὸν, ψιθύρισμα, ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ κάμνουν ἰντράδες τῶν φαληρικῶν ξενοδοχείων, εἰς αἷς διὰ τοῦ τηλεσκοπίου μόνον δύνασαι νὰ ἀνκαλύψῃς τεμάχιον κρέατος.

**

Ὁ συνθέτης τῶν Γάμων τῆς Ἑλίτσας εἰς ἓν ἄσμά του ἐκκαλεῖται τὴν συνδρομὴν μερικῶν τόνων ὄνων.

Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι διόλου παράξενον, ἀφοῦ ἐνομάζεται autre âne (Audran).

ΑΠΟΛΛΩΝ.

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ

Ἡ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἀμφοτέρων τῶν ἑλληνικῶν θεάτρων σύγχρονος ἀναβίβασις ἔργων ἔθνικῆς ὑποθέσεως ἐγένετο μυρίων διαδόσεων αἰτία, καίτοι δὲν ἦτον ἴσως εἰμὴ ἀπλὴ σύμπτωσης.

Οἱ μὲν τὴν ἐθεώρουν ἐνέργειαν Κουμουνδουρικὴν, ὅπως κεντηθῇ ἡ ἀγανάκτησις τοῦ κόσμου κατὰ τοῦ ἀπολέμου τοῦ Τρικουπῆ καὶ γαίην οὕτω ζωηρότερα ἢ ὑποδοχὴ τοῦ Κουμουνδούρου, οἱ δὲ ἐβεβαίουν τούναντίον, ὅτι ἦτο Τρικουπικὸν κατόρθωμα, ἵνα ἀναμνησθῇ ὁ λαὸς τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ Κουμουνδούρου, ἥτις πάντοτε συνίστατο ἀπὸ ποιῆσιν καὶ ὑποκρισίων καὶ σκοπὸν εἶχε τὸ γέμισμα τῆς σκαυτοῦλας, ὡς καὶ αἱ παραστάσεις τοῦ Ταβουλάρη καὶ τοῦ Ἀλεξιάδου. Καὶ ἄλλοι ἔλεγον ἄλλα, ἐκάστου ἐπιδιορθοῦντος τὴν ἐκδοσὴν του.

Ἐχὼ τὸ ἐλάττωμα ἢ τὴν ἀνοητίαν, ὅπως θέλετε, ν' ἀγαπῶ περισσότερον τὴν ἐποχὴν τοῦ Μπότζαρη ἀπὸ τὴν τοῦ Λεωνίδα. Ἐλείνη εἶνε ζωντανὴ ἀκόμα, ὀλίγον διαφέρουσα τῆς ἰδικῆς μας, ἐνῶ αὕτη ἐκ τῆς παλυκαϊρίας μου φαίνεται ὡς παράμυθι, ὡς ὄνειρον. Διὰ τοῦτο ἐπροτίμησα τὸν Ἀπόλλωνα.

Ὅτε εἰσῆλθον, τάγμα γαλατῶδων κατεσπάραζε καλοεξήμενον ἀρρὶ ἐπὶ φύλλων κείμενον. Αἰφνης ἀκούεται σάλπιγξ, ὅλοι ἐγείρονται τείνοντες τὸ οὐς.

— Ὁ παῖδ' ἤχει, σπεύσωμεν εἰς τὴν μάχην! Καὶ εὐθὺς σχηματίζοντες τετράδας βαδίζουν ὑπὸ τὸν θιασάρχην Μπότζαρη, ἐνῶ ἀοράτως, ὡς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, ἀκούεται ὁ ὕμνος τῆς ἐλευθερίας.

Τὸ ὅλον δράμα ἦτο σειρά διορθώσεων τῆς ἱστορίας. Ὅλοι, μᾶτλην ἐζήτουν νὰ μάθουν τὸν διορθωτὴν. Ὁ Ἀλεξιάδης ἦτον ἡ ὁ μακαρίτης Ἀλκαῖος;

Δὲν εὐηρεστήθησαν οἱ κ. ἡθοποιοὶ νὰ μᾶς λύσουν αὐτὴν τὴν ἀπορίαν.

Διορθώσις πρώτη. Ἐπὶ Μπότζαρη ἢ Ἑλλάς ἦτον ἐλευθερία, καὶ ὁ Σολομὸς καὶ ὁ Μάντζαρος εἶχον γράψῃ ἤδη τὸν εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς ὕμνον.

Δευτέρα. Τὸ ὑπὸ τὸν Μπότζαρη σῶμα εἶχε μουσικὴν καὶ σάλπιγγας.

Τρίτη. Αἱ Σουλιώτισσαι ἐφοροῦσαν φέσι καὶ κορσὲ καὶ ἐπήγαιναν εἰς τὸν πόλεμον μὲ χρυνολίον. Καὶ πολλὰ ἄλλα, ἀς ἡ ἐκ τῆς ἐκπλήξεως ταραχὴ μας δὲν ἀφῆκε νὰ ἐντυπωθοῦν εἰς τὴν μνήμην μας.

Συγκινητικώτατον ἦτο τὸ μεῖδιμα τοῦ ποιητοῦ τοῦ Οὐμβέρτου, ὁπότεν ἡ μήτηρ Βονασέρα, ἡ σύζυγος τοῦ Μπότζαρη, ἀρσενικοῦ γένους γενομένη διὰ τὸ ἀρεϊμανιώτερον, εἶπε τοῦ Μάρκου τῆς, φοβουμένη τὸν θάνατον:

— Ἀποστεροῦμαι, ὅς σε τί θὰ γείνω;
Ἴσως ἡ ἰδέα αὕτη, διὰ μιᾶς μετατροπῆς τῆς καταλήξεως νὰ ἐκφρασθῇ ἡ ἀνδρική ψυχὴ τῶν Σουλιωτισσῶν, ἥτις